

Göteborg 2025-03-27

Havs- och vattenmyndigheten
havochvatten@havochvatten.se

Yttrande från SFPO i anledning av remiss om ändrade krav för det satellitbaserade kontrollsystemet för fartyg i HVMFS 2018:11, dnr HaV 2025-000494

Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO) är Sveriges största organisation för yrkesfiskare. Föreningen företräder cirka 220 fiskefartyg som är verksamma företrädesvis inom det demersala fisket. Medlemmarna bedriver fiske på naturens och förvaltarens villkor. SFPO har medlemmar längs hela den svenska kusten, från Koster till Kalix. Föreningen står för ett långsiktigt hållbart fiske och medlemmarna är bland de bästa när det handlar om skonsamhet, selektivitet och kvalitet.

Förslaget gäller ändrade krav för utrustningen på och hanteringen av sådant kontrollsystem för fartyg som regleras i artikel 9 i förordning (EG) nr 1224/2009 (kontrollförordningen). Syftet är att förtydliga regelverket, ge fiskets aktörer möjlighet att välja mellan två typer av satellitföljare och därtill kopplade satellitkommunikationskanaler, konkurrensutsätta kostnader för satellitkommunikation samt att tillse att fiskets aktörer har avtal med dataserviceleverantören.

Det remitterade förslaget föreslås träda i kraft den 15 september 2025. I förevarande hänseende har kontrollförordningen nyligen genomgått en revidering och genomförandebestämmelserna revideras för närvarande. Nya bestämmelser relevanta för fiskefartygens positionssändande utrustning kommer att börja tillämpas den 10 januari 2026. I remissen anges att det i den upphandling som kommer att göras för att utse dataserviceleverantör kommer att tas hänsyn till både nuvarande och kommande bestämmelser samt att myndigheten tar höjd för att det ska vara

möjligt för fiskets aktörer att vid behov kunna uppfylla de krav som vi bedömer kommer att ingå i de ännu ej beslutade genomförandebestämmelserna. Samtidigt har myndigheten beredskap för att föreskrifterna kan behöva uppdateras i något avseende efter att genomförandebestämmelserna ändrats. En fråga som oundvikligen infinner sig är varför myndigheten inte väntar resultatet av revideringen av genomförandebestämmelserna?

SFPO har inget att erinra emot myndighetens bedömning att det finns möjlighet för både fisket och myndigheten att få en motsvarande eller bättre tjänst för system, abonnemang och datatrafik till en lägre kostnad än idag. Det är bra att så antligen kan ske, det är dock svårt att inte anse att det borde ha skett tidigare.

SFPO anser att det en sanning med modifikation att det kommer finnas möjlighet att välja mellan två olika satellitföljare, den nuvarande och ytterligare en. I realiteten kommer det inte att finnas någon möjlighet för alla att välja med tanke på att den nuvarande utrustningen sannolikt inom kort innebär att det inte är möjligt att bedriva fiske eller transitera igenom områden i utländsk zon.

SFPO noterar det som bra att det finns möjlighet att söka stöd hos Jordbruksverket för upp till 80 % av kostnaden för investeringar i kontrollsystem. Principiellt anser SFPO emellertid att stöd om 100 % borde medges för kostnaden.

Mot bakgrund av att den befintliga/gamla utrustningen kan medföra att fartyget inte får bedriva fiske i eller transitera igenom områden i utländsk zon anser SFPO att Havs- och vattenmyndigheten ska tillskriva samtliga som på senare tid har bedrivit sådant fiske med relevant information om hur de ska göra för att kunna säkerställa ett undvikande av problem i framtiden i denna del.

SFPO vitsordar Havs- och vattenmyndighetens bedömning att en koncessionsupphandling av en dataserviceleverantör är ett bättre alternativ.

I konsekvensutredningen hade det varit intressant att mer utförligt få del av hur andra medlemsstater reglerar vilken satellitföljare fartygen ska ha samt om och hur medlemsstaterna ersätter för kostnaderna för utrustning och datatrafik.

I näst sista stycket på s. 7 i konsekvensutredningen anges felaktigt att förslaget innebär en möjlighet (till och med understruket) att välja en annan satellitföljare men ger även möjligheten att behålla nuvarande satellitföljare. För de som bedriva fiske i eller transiterar igenom områden i utländsk zon innebär det sannolikt inte något val, de är sannolikt i närtid tvingade att nyttja den nya satellitföljaren.

Avslutande kommentar: SFPO kan inte förutspå att en övergång till en ny satellitföljare inte kommer att vara förenad med problem. Det är viktigt att myndigheten tillhandahåller en hög grad av service så att fisket kan fortgå oförändrat.

SVERIGES FISKARES PO

Peter Ronelöv Olsson
Ordförande

Mathias Ivarsson
Ombudsman

Fredrik Lindberg
Ombudsman